

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Co/325/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312210986
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 08. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Hajdínová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2013:1312210986.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Hajdínovej a členov senátu JUDr. Dariny Kriváňovej a JUDr. Ayše Pružinec Erenovej v právnej veci navrhovateľa: K. G. J., S..D., M. Č.. X, J., IČO: XX XXX XXX, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom v Bratislave, Námestie Martina Benku č. 9, proti odporkyňi: S. T. M. E. Á. Č. M. E. Á., narodená dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom J., P. Č.. XXXX/XX, t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníkom K. E., zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava III., o zaplatenie sumy 50,50 € s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III. zo dňa 29. apríla 2013, č.k. 10C 207/2012-43, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e.**

Odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava III. rozsudkom zo dňa 29.04.2013, č.k. 10C 207/2012-43, návrh zamietol. Návrhom na začatie konania doručeným súdu prvého stupňa dňa 08.08.2012 sa navrhovateľ domáhal zaplatenia sumy 50,50 € na tom skutkovom základe, že odporkyňa sa dňa 15.12.2010 na linke MHD č. XX v J. na výzvu kontrolného orgánu nepreukázala platným cestovným lístkom. Hodnotu cestovného lístka a postih za cestovanie bez platného cestovného lístka spolu v sume 50,50 € odporkyňa nezaplatila. Vo veci bol dňa 03.09.2012, č.k. 40Ro 731/2012-8, vydaný platobný rozkaz. Keďže sa platobný rozkaz nepodarilo odporkyňi doručiť do vlastných rúk, súd ho uznesením zo dňa 04.10.2012, č.k. 40Ro 731/2012-12, podľa § 173 ods. 2 O.s.p. zrušil. Následne odporkyňi ustanovený opatrovník pre konanie v súlade s § 29 ods. 2 O.s.p. vzniesol námietku premlčania uplatnenej pohľadávky. Súd mal za preukázané, že odporkyňa dňa 15.12.2010 o 7:39 hod. cestovala dopravným prostriedkom navrhovateľa linkou č. XX a pri kontrole sa na výzvu kontrolného orgánu nepreukázala platným cestovným lístkom. O tomto bolo spísané hlásenie, pričom následne mala byť odporkyňa upomienkou opätovne vyzvaná na úhradu vo výške stonásobku základného cestovného, t.j. v sume 50,-- € a cestovného v sume 0,50 €. Táto výzva zostala bezvýsledná. Navrhovateľ je akciová spoločnosť s majetkovou účasťou Y. C. D. O. J., ktorá vykonáva mestskú hromadnú dopravu (električkovú, trolejbusovú a autobusovú) podľa Prepravného poriadku Mestskej hromadnej dopravy v J. v súlade s dopravnými licenciami, pravidlami prevádzkovania dopravy na dráhe a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme, ktorá stanovuje rozsah dopravy, uzatvorenou medzi navrhovateľom ako dopravcom a Y. C. D. O. ako objednávatelom. Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatňuje nezaplatenú úhradu splatnú dňom porušenia povinnosti odporkyne mať zakúpený lístok, t.j. dňom 15.12.2010. Prihliadol na odporkyňou vznesenou námietkou premlčania. Nárok navrhovateľa vznikol dňom porušenia tarifno-prepravných podmienok dopravcu odporkyňou, dňom 15.12.2010, pričom premlčacia lehota jeden rok na uplatnenie práva začala plynúť dňa 15.12.2010 a uplynula dňom 15.12.2011. Nezohľadnil námietku navrhovateľa

v tom, žeby sa mala použiť trojročná všeobecná premlčacia doba, pretože priamo v Občianskom zákonníku v § 108 je stanovená (osobitná) premlčacia doba jedeného roka pre práva z prepravy, po uplynutí ktorej sa práva z prepravy premlčujú s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb. Nakoľko návrh na začatie konania bol doručený súdu až dňa 08.08.2012, bol nepochybne podaný po uplynutí zákonnej jednoročnej premlčacej doby. Rozsudok ďalej odôvodnil ustanovením § 100 ods. 1, ods. 2, § 101, § 102, § 760 Občianskeho zákonníka, § 16 ods. 5 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej preprave, čl. 1 bod 2 písm. d/, čl. 2, čl. 5 tarify C.. Úspešnej odporkyňi náhradu trov konania nepriznal, hoci rozhodoval podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., keďže jej žiadne trovy konania nevznikli.

Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie navrhovateľ dôvodiac tým, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Za jeden rok od porušenia tarifných a prepravných podmienok sa v zmysle ustanovenia § 108 Občianskeho zákonníka nepremlčuje úhrada za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v sume 50,-- €. táto povinnosť odporcu zaplatiť úhradu navrhovateľovi totiž vznikla v zmysle ustanovenia § 12 ods. 2 písm. b/ v spojení s § 14 písm. d/ v spojení s § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 Občianskeho zákonníka. Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou. Uvedená doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia doba. Zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady, pri cestovaní bez cestovného lístka preto je namieste použiť § 101 Občianskeho zákonníka, to znamená, že pohľadávka v sume 50,50 € nebola v čase podania návrhu premlčaná. V tejto súvislosti zdôraznil, že Krajský súd v Bratislave rozsudkom vo veciach vedených pod sp.zn. 15Co 67/2011, 14Co 216/2011, v skutkovo totožných veciach mu vyhovel. Odvolaciemu súdu navrhol preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Žiadal zároveň náhradu trov konania, ktorých výšku vyčíslil a odôvodnil.

Odporkyňa odvolanie nepodala, k odvolaniu navrhovateľa sa nevyjadřila.

Odvolací súd preskúmal vec súc pritom viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keďže pre postup podľa ustanovenia § 214 ods. 1 O.s.p. neboli splnené zákonné podmienky (nebolo potrebné doplniť alebo zopakovať dokazovanie, súd prvého stupňa rozhodol podľa § 115a bez nariadenia pojednávania a nie je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie, nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, nevyžaduje to dôležitý verejný záujem), a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 14. augusta 2013 (§ 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p.).

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, pretože je vo výroku vecne správny a keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, ako správnymi dôvodmi, rozsudok odvolacieho súdu už ďalšie dôvody neobsahuje (§ 219 ods. 1, ods. 2 O.s.p.).

Pre správnosť dôvodov napadnutého rozsudku odvolací súd však považuje za potrebné zdôrazniť nasledovné. Z obsahu odvolania nevyplývajú také skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie správnym smerom, z neho vyvodil správne skutkové závery a rovnako správne aj vec posúdil po právnej stránke. Rozsudok obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti (§ 157 O.s.p.). Odôvodnene vznesená námietka premlčania má za následok, už bez ďalšieho, zamietnutie návrhu veriteľ'a; odôvodnene vznesená námietka premlčania sa stala skutočnosťou, ktorá bráni tomu, aby súd veriteľovi jeho právo priznal. Možnosť prepáčiť nastalé premlčanie práva súdu zákonodarca nedovoľuje. Cestovné, ale aj následky cestovania bez platného cestovného lístka, sú nepochybne právom vyplývajúcim z prepravy. Ustanovenie § 108 Občianskeho zákonníka, dĺžka jednoročnej premlčacej doby, sa vzťahuje na všetky práva z osobnej i nákladnej dopravy. Keďže nestanovuje začiatok tejto premlčacej doby, uplatňuje sa všeobecne platné ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka, a síce, že premlčacia doba

u práv z prepravy začína dňom, kedy právo mohlo byť vykonané prvý raz. Týmto dňom je zásadne deň, keď právo bolo možné odôvodnene vykonať podaním návrhu na súde, teda keď je actio nata. Preto nie je rozhodujúce z akého dôvodu, t.j. či subjektívneho alebo objektívneho, tak oprávnený neurobil; je to spravidla deň, keď mal dlžník prvýkrát splniť dlh, resp. začať s jeho plnením. Právu osôb použiť dopravný prostriedok zodpovedá povinnosť zaplatiť určené cestovné (už v čase použitia dopravného prostriedku). Podrobnosti o právach a povinnostiach účastníkov zmluvy o preprave osôb sú upravené v prepravných poriadkoch, ktoré vypracúvajú dopravcovia na základe všeobecne záväzných právnych predpisov. Nemôžu ale vôbec meniť dĺžku, čas začatia plynutia premlčacej doby, pod následkom absolútnej neplatnosti takéhoto úkonu (§ 39 Občianskeho zákonníka). Z toho všetkého vyplýva ten právny záver, že navrhovateľ svoje právo na zaplatenie cestovného, ale aj postihu za cestovanie bez platného cestovného lístka, proti odporkyni mohol na súde uplatniť už v deň nasledujúci po tom, čo odporkyňa cestovala bez platného cestovného lístka, keďže skutočnosť, že platný cestovný lístok mala, nevedela preukázať, t.j. dňa 16.12.2010, najneskôr dňa 15.12.2011. Podriadiť pod iný režim premlčania nároky z nezaplatenia cestovného, postihu za cestovanie bez platného cestovného lístka, nevplýva z hmotného práva. Navrhovateľ v odvolaní uvádzal len dve rozhodnutia odvolacieho súdu, na základe ktorých v obdobnej právnej veci bol úspešný. Neuvádzal už ale všetky ďalšie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré mu v obdobnej právnej veci úspech nepriznali.

Záverom odvolací súd ešte poznamenáva, že rozhodol bez nariadenia pojednávania dôvodiac ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p., § 211 ods. 2, § 156 ods. 3 O.s.p. a už vyššie uvedenými dôvodmi. S dôrazom na to, že nedopíňal dokazovanie, a preto prípadne ďalšie tvrdenia prednesené účastníkmi konania na pojednávaní na odvolacom súde už nemohli mať vplyv na iné rozhodnutie odvolacieho súdu. Postačovalo preto preskúmanie veci na základe spisovej dokumentácie; účastníci, predovšetkým navrhovateľ, ani nevzniesli žiadny presvedčivý dôkaz potvrdzujúci, že iba ústna časť pojednávania nasledujúca po výmene písomných stanovísk by mohla zaručiť spravodlivé konanie (porovnaj napr. rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 25.04.2002, č. 64336/01, vo veci Lino Carlos VARELA ASSALINO proti Portugalsku; porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp.zn. 5Cdo 218/2009, 3Cdo 51/2011, 7Cdo 56/2011).

Odporkyni úspešnej aj v odvolacom konaní odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže ich náhradu nežiadala (§ 224 ods. I, § 142 ods. I, § 151 ods. I O.s.p.).

Odvolací súd prijal rozhodnutie jednohlasne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.